

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori neîncercate nu se
primesc.
Manscripte nu se restituie.
Inserate
se primesc la Administrația
Brașov și la următoarele
SIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nur. Augenfeld & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsebet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
la o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dreptul acces: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 286.

Brașov, Duminică 30 Decembrie

1907.

Să sperăm!

Am semnalat zelul, ce-l desfășură foile ungurești pentru a discredită înaintea opiniei publice atitudinea clubului naționalist din camera ungară și a-l prezenta ca fiind deja în discompunere, așa că d-l Wekerle va ajunge să fie cu totul dispensat de-a mai îngriji, ca o cloșcă, și de puii „străini”, cari s'au amestecat printre puii ei proprii.

Tactica adversarilor ori cărei ni-zuințe naționaliste în Ungaria, folosește minciuna și intrigă ca o armă din cele mai ascuțite, în scopul de a zădărnici ori ce fel de concentrare și de lucrare lor neplăcută și periculoasă nisuirțelor ultra-șoviniste.

Nu s'a aflat până astăzi omul, care să pună în lumina adevărată acest machiavelism al adversarilor noștri, făcând istoria nesfârșitelor lor uneltiri în direcția amintită, ce consistă în a exploata toate slăbiciunile Românilor, Slovacylor, Sârbilor, etc. cari într'o formă sau altă fac opozițiune naționalistă guvernului. Cei ce nu trăiesc pe acest fericit glob unguresc, n'au nici cea mai mică idee până unde se estinde spionagiul și intriga, ce se țese chiar și în jurul persoanelor, cu ajutorul, firește, tot a unui șir lung de mijlocitori, conștii și inconștii, de aceea și lege și limbă. Astfel adversarii ajung a-ți cunoaște toate slăbiciunile. Știu chiar și ce fierbi în oala ta de pe vatră. Și în astfel de împrejurări, când, în ajutorul celor ce vreau să împărechieze ca să domnească, mai vine și o practică de zeci de ani, ca să nu zicem de sute de ani, claviatura pe care joacă degetele ministrului-președinte Wekerle este de 16 octave.

Să nu credeți cumva că nu s'ar purta jurnal, ca și în Rusia, despre tot ce privește persoanele „agitatori-lor”, mai puțin sau mai mult agreeți sau chiar din cale afară urgisiți, din cari se compune clubul naționalist din dietă. Cu ani înainte de ce să fi fost ales de pildă Dr. Lucaci la Beiuș, dosarul lui a fost gata. Și când a intrat prin culoarele camerei, Wekerle știa deja ce registre să agite pentru ca să creeze în jurul lui cunoscuta temperatură de conciliațiune. Câte un Ugron, care să introducă simfonia, se găsește iute.

Toate acestea au contribuit de sigur nu puțin la senzațiunile ultime, — pentru noi destul de penibile, — în cronica ce se făcea în culoare și prin ziare despre „variantele” atitudinii celor din clubul naționalist.

Era p'aci să se incheie anul acesta c'o disonanță din cele mai mari și supărătoare în viața clubului naționalist, dacă ar fi mers după planul și dorința nesămuiților noștri prietini din coaliție. Foile acestora ajunseră până a anunța înainte cu câteva zile iminenta discompunere a amintitului club. Ce mare izbândă ar fi fost aceasta pentru Wekerle și tovarăși! Acuma au pe disidenți drept opoziție și se pot lipsi de sprijinul naționaliștilor, cu toate că acesta până acuma le-a venit de tot ieftin, ba pe degeaba.

Ori câte am avea să zicem cu privire la atitudinea deputaților naționaliști, au trebuit să ne atingă duros faimele răspândite în timpul din urmă, cari până eri n'au întâmpinat nici o desmințire categorică. Cu atât mai bine venit ne-a fost prin urmare raportul ce l'am primit despre ședința de ieri a clubului naționalist, și din care vedem că se fac cele mai serioase demersuri pentru ca să se stabilească cât de cât pacea, înțelegerea și solidaritatea în club.

Așadar nu e vorba de discompunere, nici de eșirea din club a mai multor deputați, cum anunțau încă ieri foile șoviniste din Budapesta, cari nici în fața conferențelor clubului naționalist nu se sfiesc de-a debuta cu tot felul de întortocheri și scornituri.

Să sperăm că ceea ce se pune în vedere în raportul nostru telefonic de azi, se va realiza. Să sperăm cu atât mai vărtos, cu cât chiar și atunci când ar domni cea mai exemplară solidaritate în sânul clubului, el ar avea se lupte cu greutatele cele mai mari, ce i-le crează situațiunea și neajunsurile procederei sale tactice și strategice de până acum.

Limba noastră — ștearsă. Așa ni se scrie din afară! E vorba adevărat de obișnuitele blanchete pe cari le trimite oficiul regnicolar de statistică din Budapesta tuturor oficiilor parohiale din țară, în scopul adunării datelor despre nașteri, botezuri, morți, treceri confessionale, limba predicării serviciului șc. De astă dată guvernul naționalist nu mai pune paralel de textul unguresc și pe cel în limba noastră, cum era până aci. Și să nu facă oare nici un pas în chestiunea aceasta arhieriei bisericilor noastre? Ar fi interesant de a ști câți preoți de ai noștri vor umplea blanchetele măcar și cu răspunsuri în limba română?!

În consiliul de miniștri, ținut ieri, s'a decis a se prezenta dietei spre desbatere mai întâu legile pactului, apoi contingențutul de recruți și în fine budgetul statului.

Audiențe. Eri a fost primit în audiență de Maj. Sa prim-ministrul Wekerle, care a mulțumit monarhului pentru acordarea crucei mari a ordinului Sf. Ștefan. După audiență Wekerle a conferit cu ministrul Beck asupra chestiunilor cari vor ajunge la desbatere în delegațiuni.

Situația în Croația. Din Agra se anunță că numirea baronului Paul Rauch de ban al Croației a fost favorabil primită în toate cercurile unioniste. Chiar și dușmanii politici ai noului ban îl privesc cu oarecare simpatie, fiindcă văd în baronul Rauch pe un bărbat energic și foarte inteligent. De sine înțeles că deocamdată se observă o atitudine rezervată față de dânsul până la cunoașterea programului său. — Alegerile iminente pentru dieta croată au pus în mișcare toate partidele cari desfășură o activitate febrilă. Candidații diferitelor partide cutrieră cercurile lor electorale și desfășură o mare agitațiune. Socialiștii s'au pus de asemenea în mișcare. Un ziar croat anunță, că pentru câștigarea celor 88 mandate dietale s'au pus în mișcare nu mai puțin decât 500 candidați.

Importante declarații ale împăratului Germaniei. Ziaristul englez Baschtort publică în ultimul număr al revistei „Strand Magazine” un lung articol despre împăra-

tul Wilhelm. În introducerea ziaristului arată că articolul în chestie se publică cu învoierea împăratului Germaniei și că conține în unele părți, declarațiuni textuale ale împăratului Wilhelm.

Între altele scrisoarea arată că împăratul Germaniei are o mare atracțiune pentru Anglia și că pune mare greutate pe ceea ce se spune despre dânsul în Anglia. Când ziaristul ia spus împăratului, că el se bucură de mare simpatie la poporul englez, împăratul s'a sculat în picioare și a răspuns că crede aceasta și că are de asemenea dragoste pentru poporul englez. În ce privește flota engleză, împăratul a răspuns că va urmări ca un exemplu marea și puternica flotă engleză.

N'am căutat nici odată să fim un pericol pentru Anglia și nici nu vrem să-i disputăm puterea maritimă, a spus împăratul Wilhelm. Vrem să avem însă o flotă puternică, pe care să ne putem sprijini în apărarea comerțului nostru în caz de pericol. Intenția mea este de a păstra ne tulburată pacea universală. Ar fi ridicol ca să urmăresc, ca să putem ajunge a avea puterea maritimă a Angliei și nu pricep cum să găsec oameni cari să răstălmăcească intențiile mele.

Împăratul Germaniei a desmințit apoi versiunea cum că cu ocazia războiului din Africa de sud ar fi urmărit înființarea unei alianțe a puterilor contra Angliei.

Crăciunul în Severin.

»S'a sămănat între noi neghina ne-mulțumirei și răsvrătirei.

»Trimiși diavolului mereu atățat între noi focul pismei și al răutății.

»Voiesc să sădăscă în suflete ură și mânie, să ne puie pe ochi albeață, ca în întunec să orbecăm, să ne lovim unul de altul, ca să poticnim și să ne sfășiem...»

Rândurile de mai sus se pot citi în numărul de Crăciun al noului ziar român politic săptămânal „Severinul”, ce apare în Caransebeș sub redacțiunea d-lui Octavian Bordan, primarul orașului.

Cine e la spatele acestuia nu mai trebuie să spunem. Ajunge să cităm dintr'un alt articol apărut tot în numărul de Crăciun al numitei foi următoarele rânduri:

»Și în cercul Caransebeșului a fost candidat național. Ocaziune am avut să vedem tocmai pe amăgitorii poporului, pe cei ce au contribuit cu indolența și nepăsarea lor la nimicirea instituțiilor românești și la decadența poporului, agi-tând și promițând cerul și pământul, etc.»

Bordan scrie pentru Burdia și, ca să-l ridice pe acesta, aruncă cu noroim în contra-candidatul său din cercul Caransebeșului, care e Român naționalist și pe care Bordan din cauza aceasta îl declară de „amăgitor al poporului”, vorbind despre naționaliștii români tocmai așa cum vorbesc dușmanii neamului nostru.

Are dreptate deci când zice:
»Trimiși diavolului mereu atățat între noi focul, sădăscă în suflete ură și mânie și ne pun pe ochi albeață ca în întunec să ne lovim unul de altul și să ne sfășiem...»

Burdia și după el trabantul său Bordan declară pe naționaliști de amăgitori ai poporului și pe deputații români din dietă de agitatori și răsvrătitori, iar programul foaiei lor îl resumă în următoarele rânduri:

Spun mai întâi că la stabilirea programului tendința și nuzuința lor nu e de caracter politic, ci numai de

caracter cultural și economic. Iată cum vreau ei să susțină limba și cultura românească și să se întărească materialicește:

»Declarăm din capul locului că nu putem face nimic și nu putem aduce nimic la îndeplinire decât cu ajutorul puterii de stat, care și altcum are interes să ne susțină ca Români, firește Români din Ungaria». (Vrea să zică oare: Maghiari de limbă valahă? — Red. Gaz.)

»Drept aceea statul trebuie să dea și noi pretindem ajutor pentru toate școlile noastre. Această pretenziune a noastră e îndreptățită, fiindcă și Românul plătește dare. Cerem ajutorarea gimnaziilor și preparandiilor noastre, iar în toate gimnaziile din părți locuile de Români să se învețe în mod corăspunzător limba românească, având pentru elevii români caracter de obligator, de asemenea în preparandiile de stat...»

»Statul are adevărată trebuință, ca noi aici să fim la o cultură înaintată, mai mare chiar ca în România.

»La universitățile din Budapesta și Cluj sunt catedre de limba și literatura română. Interesul statului ar fi ca acestea să le ocupe cei mai calificați oameni, cei cu pregătire mai bună, ca și din România să vie aici și să studieze limba română și peste tot romanistica. De ce să meargă numai în Viena și Germania?

»Față de toate acestea, firește, să se învețe cu dinadinsul în școlile române limba maghiară ca și limba statului. Să se ceară de altă parte, ca la oficiile de prima instanță fiiece funcționar să cunoască limba ținutului.»

Firește! — „față de toate” și înainte de toate „să se învețe cu dinadinsul în școlile române limba maghiară!” Iată gata statul național maghiar cu înalta aprobare a d-lor Burdia și Bordan!

Și dumnealor mai vorbesc încă de școlile române, când cer ajutorul statului „pentru toate școlile noastre” și când cer ca în gimnaziile și în preparandiile noastre limba română să nu fie decât studiu obligator, și și aceasta numai pentru elevii români!

De ce oare în gimnaziul unguresc din Caransebeș, a căruia înființare și-o atribuie ca merit Burdia și tovarăși, limba română n'are nici măcar caracter obligator nici chiar pentru elevii români?

Și totuși se mai prefac că ar dori ca și cei din România să vie aici să studieze limba și literatura română; totuși mai cutează a face pe bieții Severineni, pe cari reaua soarte i-a dat pe mâna lor, să creadă, că cei dela putere ar crede că este un interes al statului să ne susțină ca Români, „firește ca Români din Ungaria!” Ce șarlatanie nemernică!

»Trimiși diavolului” vor în adevăr „să pună albeață” pe ochii sârmanilor Severineni, căzuți în cursa lor, „ca să se lovească unul de altul, să se poticnească și să se sfășie!”

Gloaznic va fi însă când acești urmași ai vitejilor grăniceri se vor trezi într'o zi, și când căzându-le albeața de pe ochi, vor vedea pe aceste slugi ale diavolului în toată golătatea lor!

Îmbunătățirea stărei țărânelor de pe Domeniul Coroanei.

D-l I. Kalinderu, administratorul Domeniilor Coroanei române, a adresat agenților silvici o circulară importantă privitoare la îmbunătățirea stărei morale, culturale și economice a țăranilor. După ce se face amintire de o circulară anterioară prin care agenții silvici fuseseră invitați să organizeze șezători peste iarnă, noua circulară conținea astfel:

Învățătura e temeliea ori-cărui progres și bunăstări și fără dânsa nu se poate face nimic durabil, cum au dovedit-o aceleași răcoale, în cari s'au văzut și oameni cu stare dar incuți, dedându-se la călcarea dreptului altora, la jafuri și chiar la barbarii.

Intr-o lucrare recentă, publicată în urma unei călătorii de studii și pe baza constatărilor făcute și de alții, d-l C. D. Spisarewski, inspector în ministerul de agricultură și de comerț din Bulgaria, arată că la noi abia 15% din populația rurală știe carte, și că în 1900 aveam numai 4606 de școli primare și secundare cu 413.308 de elevi regulați, față de 4343 școli cu 340.663 elevi cât avea Bulgaria la aceeași dată pentru o populație de 3.774.283, care e cu 2.212.407 suflete mai mică decât a noastră.

Nu intru în explicarea cauzelor, cari au dus această stare de lucruri, dar este neîndoios, că lumina nu se poate introduce deodată și mai ales fără învățământul primar. Dar până la acestea, cursurile de adulți, șezătorile, conferințele, cum și poveștile d-voastră și a tuturor celor chemați fie cât de puțin, sunt de mare folos.

În împrejurările prin cari trecem, acestea sunt chiar absolut necesare, pentru că nu e vorba numai de o îndrumare, ca înainte, ci și de stărpirea vrăjbei, care a cuprins pe țărani, de dobândirea din nou a încrederii lor și de însuflețirea lor pentru o muncă cinstită și o viață chibzuită, cari singure dau fericirea și adevărata mulțumire.

De aceea vă invit a vă îndoi activitatea, atât d-voastră cât și ceilalți agenți, cum și a vă sfătui cu preoții, învățătorii, primarii și ceilalți fruntași din localitate, căci după cum ziseți, piedecile peste cari veți da vor fi multe și nu le veți putea învinge, decât lucrând cu toții mână în mână, în armonie și cu toată tragerea de inimă.

Intocmiți de comun acord, după cum v'am arătat prin circulara de mai sus și prin cele posteroare, un program în care firul călăuzitor să fie lumina și povățuirea sâtenilor noștri asupra tot ce-i privește.

Prin cuvântări limpezi, arătați-le că e neștrămutată dorința M. S. Regelui, de a-i vedea cât mai curând la o stare mai bună și că pentru a atinge această țintă se cere să pună și dânsii toată bunăvoința și să ne urmeze sfaturile, de folosul cărora s'au putut încredința și până acum. Arătați-le că aceeași înaltă dorință a fost cea care ne-a îndemnat să facem totdeauna învoeli omenești și nu-i apăsam nici odată cătuși de puțin. Dimpotrivă, am luat asupra noastră multe d-n sarcine obștești și i-am sfătuit să se asociaze între dâșii fie pentru a se cultiva, fie pentru a face economii și a aduna capital, din care să se poată împrumuta la nevoie, sau să cumpere în comun mașinile agricole mai scumpe.

Dela modeste cabinete de lectură am trecut, în 1897, după cum știți, la societăți culturale și la societățile economice sau băncile populare, la vânzarea produselor în comun, la cooperative de consum și altele.

În toate acestea am ținut însă seamă de împrejurări, de mentalitatea locuitorilor și mai pe sus de toate m'am ferit de a desvolta într'ansii închipuirii primejdioase. Am căutat asemenea că mult-puținul ce am putut face în această direcțiune, să fie făcut cu ajutorul sâtenilor, atât pentru a deștepta și desvolta într'ansii spiritul de inițiativă, încrederea în puterile lor, cât pentru a îndepărta încetul cu încetul credința ce au, că Statul e dator să-i ajute oricând și în ori-ce fel.

Preocupat neîncetat de necesitatea învățăturii, de găsirea și aplicarea mijloacelor pentru răspândirea ei, am dat băncilor populare de pe Domeniul Coroanei, încă dela început, caracterul unor societăți, cari să se intereseze și de partea materială și de cea intelectuală a locuitorilor. Astăzi, sunt fericit, să constat că această direcțiune a rodit, căci din tabloul aci anexat se vede că societățile noastre economice culturale, în număr de 11, dispuneau la sfârșitul anului 1906 de următoarele fonduri, în cari intră și partea de beneficiu și dobânzi convenite aceluiași an:

354.495,27 fond social
57.209,75 depuneri spre fructificare.
13.628,00 fond de rezervă
10.696,74 fond cultural, sau
416.029,76 în total.

Cu deosebire mă bucură fondul cultural, care pe lângă multe ajutoare ce s'au dat elevilor sărmani, se ridică totuși la suma de 10.696,74, care reprezintă 19,27% din totalul de 55.510,59 ce aveau la aceeași dată toate băncile din țară, inclusiv ale noastre. Însemnătatea acestei proporții e și mai mare, dacă se raportează la numărul societăților noastre, care formează abia 0,55% din numărul de 2021 câte sunt în țara întreagă.

Cu ocazia întocmirii acestui tablou am făcut și alte observațiuni asupra activității societăților, dar acestea vor alcătui subiectul unei noi circulari.

Prin cea de față doresc să vă mai atrag toată atențiunea asupra modului de cultură a pământului și asupra lipsei legii micilor industrii pentru țărani.

Am făcut până acum tot ce am putut pentru a da de lucru sâtenilor tot anul, fie prin înființarea de noi industrii forestiere sau în atelierile domeniilor, fie prin introducerea și dezvoltarea lucrului manual în școli, sau prin îndrumarea locuitorilor nelăcetăți către meserii și industriile domestice. Deși nu putem fi tocmai mulțumiți de rezultatele dobândite, mai cu seamă de ale atelierelor școlare, căci suntem departe de a fi răspândit în destul aceste industrii, și mai ales de a le fi îndrăginit adânc în activitatea locuitorilor, nu trebuie să ne descurajăm, pentru că am avut de luptat cu număratoase neajunsuri; știți apoi că nici o stare socială nu se poate schimba de azi pe mâine, și că pentru a realiza o îmbunătățire, trebuie timp îndelungat, multă muncă și săruință.

Vă invit deci a examina și a-mi arăta, de urgență, ce ocupații am mai putea procura locuitorilor peste iarnă, atât pentru a nu-și pierde timpul înzadar, cât și pentru a le pune la îndemână un câștig și a-i obișnui cu o viață activă. Și fiindcă în împrejurările de față nu poate fi vorba decât de o îndeletnicire, care să dea folos imediat, mă întreb dacă n'am putea să introducem în fiecare sat, sau în cele cari au mai multă nevoie, ateliere, în cari să lucreze iarna adulții și oamenii mari diferite obiecte, atât pentru trebuințele lor cât și de vânzare și chiar pentru domeniu.

Introducerea acestora ne ar da totodată prilej să reinviem încetul cu încetul gustul artistic, care era atât de dezvoltat la străbunii noștri, în ce privește mobilele și untele de lucru, după cum se mai află în unele părți ale țării și după cum se vede din vechile scaune, lavițe, furci, împodobite cu felurite și frumoase sculpturi și desaturi.

Ca conducători vor putea servi pro-vizoriu, fie d-nii învățători, dacă se pricep în ramura ce se va alege, fie măestril atelierilor noastre.

Vom da apoi gratuit atât localul cât și lumina, încălzitul și untele necesare, cum și materialul trebuincios, acesta însă pe un preț redus și numai într-un cât vom avea pe domeniu; unde trebuința va cere absolut, vom putea da și materialul gratuit.

În ce privește localul, fiindcă n'avem peste tot disponibil, s'ar putea întrebuița atelierul școlar în anumite zile pe săptămână, sau regulat în fiecare zi, înainte sau după amiază, sau am putea să destinăm o cameră ori o sală mai mare fie din școală, fie din celelalte clădiri.

În această privință vă veți înțelege cu ceilalți agenți și veți căuta să alegeți o ocupațiune folositoare, care să o introducem imediat.

În inspecțiile mele am observat, mai cu seamă în ce privește untele și mișcile agricole, că țărani nu le au totdeauna pe toate și în număr îndestulător sau dacă le au sunt făcute în mod foarte rudimentar, grele și de multe ori nu tocmai potrivite destinațiunii lor, din cauza lipsei de material și de unelte. E vorba de untele cari obicinuesc să le facă singuri, căci cât pentru cele cari le cumpără gata, acelea sunt și mai rari.

Mai știu că țărănilor noștri în genere, le lipsește într-o mare parte până și untele și mobilele casnice, dintre cari multe se pot face în atelierile ce proiectăm. De pildă mături, lavițe, scaune, mese, cuiere și altele...

...În sfârșit, aștept cu nerăbdare raportul d-voastră spre a vă da convenita deslegare pentru deschiderea atelierelor fără întârziere. Aștept asemenea să vă văd la lucru în ce privește partea întâia a circularii de față, fiind încredințat că veți fi însuflețit, ca totdeauna, de sentimentul iubirii poporului și al jertfei pentru binele lui și al țării.

Cronica din afară.

Situația în Belgia. Moartea primului ministru va complica desigur situația în Belgia dacă d. Schollaert, președintele Camerei și fost ministru de interne, nu primește să formeze un cabinet catolic. Dl Schollaert e singurul om politic, care ar putea constitui un cabinet durabil; dar cum d-sa s'a pronunțat în chestia Congului și e contra vederilor regelui, probabil că va refuza această însărcinare. Privirile regelui se îndreaptă spre dl Libaert, ministrul de finanțe, care a susținut politica lui Trooz în chestia Congului, politică care e și a regelui. Un cabinet Libaert însă nu va avea viață lungă, căci pe zi ce merge se manifestă un curent puternic în contra politicii personale a lui Leopold al II-lea.

Relațiile Americano-Japoneze. Curino, reprezentantul Japoniei la Paris, a făcut unui redactor al ziarului „Gaulois” importante declarații asupra relațiilor dintre Japonia și America. El a spus între altele:

„În ce mă privește nu cred și nu am crezut nici odată într-o criză. Veți zice că vă vorbesc în limbajul diplomaților; vă declar însă în mod oficial, că Japonia nu are nici un gând ostil contra Americii.

Ziaristul întrebându-l atunci despre demonstrația flotei, Curino l-a răspuns astfel:

„Sunteți convinși că guvernul american înainte de plecarea flotei nu a înștiințat pe guvernul japonez? Credenți că America nu a căutat să afle ce impresie ar produce în Japonia o asemenea expediție a flotei? Pot să declar că dacă această flotă s'ar fi abătut în vre-un port al nostru, i-am fi făcut o primire din cele mai prietenești. Despre un războiu cu Japonia nu poate fi vorba, nici unul din cele două guverne nu are asemenea intenție, și nici n'a fost vreo declarație de războiu. Războiul cu Rusia a putut fi mai mult sau mai puțin întemeiat, dar în tot cazul a fost popular. Să lăsăm însă aceste amintiri.

Gorky și Finlanda. Față de noua mișcare de oprimare pornită de Rusia în contra Finlandei, Maxim Gorki trimite din Roma ziarului „Neue Freie Presse” un apel în favoarea finlandezilor. Marele scriitor se ridică în contra mișcării pornită în Rusia pentru a se distruge constituția Finlandei și arată cultura și superioritatea finlandezilor, cerând lumii civilizate să protesteze în contra oprimei rusești.

STIRILE ZILEI.

— 29 Decembrie v.

Adunarea generală a comitatului Brașov anunțată pe Luni 13 Ianuarie n. a. e., se va ține, în urma unui ordin telegrafic al ministrului de interne, în 21 Ianuarie la oarele 9 a. m., în localul obicinuit.

Măcelul din Cristian. Precum aflăm tribunașul militar din Brașov a condamnat pe sergentul de husari Wolf, care a condus ceața bătășilor contra Românilor pacinici, la degradare și un an închisoare grea și înăspră, iar pe ceilalți treisprezece husari, la închisoare de câte 6 săptămâni — 4 luni.

Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sărace din Brașov și Săcele, invită la reprezentatiunea teatrală de diletanți, care va avea loc în presara Anului Nou, 31 Decembrie v. 1907 (13 Ianuarie n. 1908), în sala Redutei orașenești.

Se vor juca următoarele piese: 1) *Dragostea*, comedie de salon în 3 acte, localizată din limba germană. Persoanele: Dr. Cena, avocat; d-nul I. Vlad. Dina, fata lui; d-șoara Marioara G. Dima. Mimi, nepoata lui; d-șoara Lucia Bogdan. Sărădu Milescu; d-nul Dr. Al. Bogdan. Stoian, ofițer; d-nul Aurel P. Bănuțiu. L. Ionescu, verișoara Mimei; d-na Maria Popescu.

2) *Mincinosul*, comedie în 2 acte de Șt. Velescu. Persoanele: Costică Verdescu; d-l Aurel P. Bănuțiu. Orzeanu; d-l G. Merchesean. Actorul, Goldenberg. Un dantist englez, Sign. Salto-Mortale; d-l Coriolan Buracu. Rozescu, senator; d-l Coriolan Buracu. D-na Zoe; d-na Maria Popescu. Marioara, sica lui Orzeanu; d-ra Achilina Ilasievici. Rozescu; d-l Ios. Vlad. Un chelner; d-l G. Birăescu.

3) *După teatru dans.* 4) La 12 oare tablou.

Începutul la 8 oare seara prec's. Prețurile de intrare: Balcon 3 cor., fauteuil I 3 cor., fauteuil II 2 cor. 40 b., parquet I 2 cor., parquet II 1 cor. 60 b., galeria, stal înalt 1 cor. 20 b., studenții 1 cor., entré 2 cor. Biletele se pot procura la

librăriile *Mureșianu și Ciurcu* și seara la casa.

Moartea unui general român. Generalul Iuliu Dunca, unul dntre cei mai vechi și distinși ofițeri ai armatei române, a încetat din viață, în ziua de 24 Decembrie a. c., la Lausanne (Elveția). Generalul Dunca, care a luat o parte activă, atât în războiul pentru independență în calitate de comandant al reg. 1 de artilerie, care a tras primul foc la Calafat, cât și la toate lucrările pentru reorganizarea armatei române, ocupa un loc de frunte printre ofițerii români.

Cu ocazia sfintelor sărbători ale Crăciunului s'au distribuit, în tot cursul săptămânii trecute, din partea Regelui și Reginei și a Principelui și Princesei României, pe la sărași din București preum și cei din Iași, Craiova, Bărlad și alte localități din țară, 40.000 lei în bani, lemne și îmbrăcăminte. Numărul săracilor ajutați trece peste 2.500 numai în București.

Răscumpărarea felicitărilor de Anul Nou. Subsemnații fiind a se scuti de sarcina neplăcută și îngrată a felicitărilor de Anul Nou, au contribuit cu sumele mai jos semnate pentru masa studenților români din Brașov, și roagă pe toți amicii și cunoșcuții lor să i-a la cunoștință, că nici nu trimis nici nu așteaptă a li se trimite felicitări de Anul Nou.

N. N. 5 cor., Ioan Pricu 2 cor., P. Pop 2 cor., N. Căldărea 2 cor., Iosif Popescu, director de bancă în Reghinul săsesc 5 cor., Steli Mihalovici 10 cor.

Nou avocat român. D-l avocat Dr. Ilie Popescu ne anunță, că și-a deschis cancelaria advocațională în Reghinul săsesc (Szászregén), Piața Principală Nr. 240, lângă oficiul de dare.

O nouă agentură a „Asociațiunii” în despărțământul Treiscaune. D-l profesor *Nicolae Bogdanu* a organizat a doua zi de Crăciun în Heghig, o agentură comunală dând cu ocaziunea aceea și o bibliotecă populară în folosința Românilor heghigeni. E de remarcat dragostea, ce o arată oamenii aceștia pentru cultura românească și pentru instituțiunile noastre românești. Din pnterile lor proprii, fără alt ajutor, numai din aruncuri pe familiile române, în acești 10 ani din urmă, și au reparat *biserița, au făcut case paro hiale, putem zice domnești și și-au zidit o școală confesională, care ar putea face cinste la ori și ce altă comună bogată. Și cu toate că în fiecare an au să amortizeze din greu la datoriiile ce le-au făcut cu aceste edificii pompoase,—când li s'a arătat scopul ce-l are „Asociațiunea” pentru literatura română și cultura poporului român, cu drag s'au grăbit inimoiși fruntași a intra în șirul membrilor Asociațiunii. Anume s'a înscris ca membru ordinar cu taxa de 10 coroane: *Vasile Aileanu*; apoi cu taxa de 4 cor.: *Nicolae Oțelea, George Crețu, Nicolae Aileanu, Alexandru Iacob, Ilie Aileanu*; cu taxa de 2 coroane: *Vasile Oțelea, Nicolae Lupșor, Ioan Oros, Ioan Moloască, Ioan Cucu, iar Ioan Stăicu* cu taxa de 5 cor. și *Alexandru Bucșa* cu taxa de 6 coroane. Comitetul agenturii s'a constituit în modul următor: *Vasile Aileanu*, președinte, *Ilie Aileanu*, bibliotecar, *Nicolae Lupșor*, secretar, *George Crețu*, casier.*

Din parte-ne le dorim bravilor heghigeni, ca în împrejurările grele, în cari trăesc, să și poată păstra neatinsă cea mai scumpă comoară: dulcea noastră limbă românească.

Logodnă. *Veturia Laza* și *George Vanca*, logodiți. Gașca—Deva. 8 Ianuarie anul 1908.

Dela oficiul de dare primim spre publicare următorul avis, privitor la predarea fa-șionilor dării de câștig cl. III-a și a IV-a, a intereselor după capital și a rentelor: Cai cari sunt deobligați a plăti dare de câștig cl. a III-a și a IV-a, de interese după capitale și rentă, în înțelesul publicațiunii perceptoratului orașeneac Nr. 139.76/907, sunt din nou provocați, ca să și ridice formularele pentru fașionul dărilor sus amintite dela perceptoratul orașeneac și umplute în regulă să le prezente la același oficiu până 20, 31 respective 15 Ianuarie 1908.

Moartea unui scriitor german. Scriitorul german *Wilhelm Busch* a murit în etate de 76 de ani.

Antarții greci atacă turme de oi. După cum anunță „Românul dela Pind”, o bandă de 60 de antarți greci s'a făcut zilele trecute un atac în contra turmelor de oi ale celnicului român *Toli Hagl Gogu*. Pstori români au ținut piept vetejește și au respins să respingă banda de hoți.

Dispariția anului îndrăzneț pungaș. La Milano a încetat subit din viață vestitul George Manolescu-Lahovary, care a dat de lucru polițiilor din străinătate și presei și a cărui viață de aventuri extraordinare formează subiectul a o sumedenie de romane senzaționale. Manolescu era fiul unui ofițer român. Escrocheriile îndrăznețe făcute de Manolescu la Atena, Viena, Paris, Londra, Nizza, Berlin, Geneva, etc., și cari se ridică la câteva milioane, i-au întins reputațiunea de »rege al pungășilor« până în America.

Reuniunea română de cântări și muzică din Lugoj aranjează luni în 31 Decembrie 1907 (13 Ianuarie 1908) (la Sân-Văsi), sub dirigența d-lui Ioan Vidu în pavilionul otelului »Concordia« din Lugoj, concert urmat de dans.

Programul: 1) C. G. Ghimpețean: »Bun venit«, cor mixt. 2) Gh. S. Vassiliu: »Cât ași doric«, romanță pentru tenor cu acomp. de pian, cântată de D-l Dr. D. Florescu. 3) D. G. Kiriac: »Imnul studenților«, cor de bărbați. 4) C. Loewe: »Clasornicul«, romanță pentru alt, cu acomp. de pian, cântată de D-na Elena Boeriu. 5) I. Vidu: a) »Șa sară«, b) »Vraja«, coruri bărbătești populare. 6) Rossini: Cavatina din »Bărbierul de Sevilla«, cu acomp. de pian, executată de D-na Elisaveta Jurca, absolventa conservatorului din Iași. 7) Iosif Vulcan: »Prima rochiă lungă«, poezie declamată de D-na Iustina Dula n. Ciupe. 8) I. Vidu: »Coasac«, cor mixt popular. 9) A. Adam: »Si J'étais Roi«, (De-ași fi Rege), Finalul actului 2 cu acomp. de pian. Regele: D-l Ioan N. Dragomir. Zephoris: D-l V. Luca. Corifeu: D-na Elisaveta Jurca. 10) I. Vidu: »Preste deal«, cor mixt. Acompaniamentele la pian le susține Doamna M. Dr. Branisce.

Rectificare. În raportul despre adunarea generală extraordinară a Reuniunii femeilor române din Brașov, publicat în N-rul de ieri, s'a strecurat o eroare de tipar, tipărindu-se greșit, în loc de: d-na E. Săbădeanu a fost timp de 3 1/2 ani prezidentă a Reuniunii — timp de 1 1/2 ani.

Concerte. În otelul Europa va concerta mâine seară muzica orașului. Începutul la orele 8 seara. Intrarea 60 b.

— În restaurantul Transilvania va cânta mâine seară muzica militară. Intrarea 60 bani.

O specialitate austriacă. Pentru cei ce sufer de stomac se recomandă folosirea prafurilor veritabilei Reidlitz ale lui Moll, ca o doctorie de casă probată ce întărește stomacul și promovează mistuirea. O cutie 2 cor. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul A. Moll, liberantul curții c. și r. Wien I. Tuchlauben 9. În depozitele din provincie să se ceară espres preparatul Moll, cu marca de scut și subscriere. — (5)

Consemnarea contribuțiilor,

ca recumpărare a felicitărilor de Anul nou, pentru Muzeul »Asociațiunii«.

Confirmăm cu mulțumită primirea următoarelor contribuții de la P. T. Domni: Transport Cor. 232. — D-soara Elena Petrașcu, directoara internatului »Asociațiunii«, Sibiu 10 cor. D-na Carolina Pop, Morlaca 5 cor. Gavril Vărtic, jude reg. de trib. I. p., Bistrița 10 cor. Rubiu Patiția, adv. Alba-Iulia, 5 cor.

Dr. Ioan Popescu, adv. Reghin, 5 cor. Andreiu Voda, preot, Ormenișul-de-Câmpie, 5 cor. Ioan Fanea, notar comunal, Tâlmăcel 2 cor. Romul Furdul, protopop, Câmpeni 4 cor. Nicolae Proștean, avocat, Lugoj 5 cor. Petru Stoica, dir. de bancă, Satu nou, 2 cor. Constantin Țarina, notar comunal, Satu nou, 2 cor. Traian I. Marcu, secretar de bancă, Satu nou, 1 cor.

Petru Negru, cassar de bancă, Satu nou, 1 cor. Romul Pop, contabil de bancă, Satu nou, 1 cor. Traian Doslea, vice-notar, Satu-nou, 1 cor. Dr. Victor Mihailașiu, medic, Satu nou, 1 cor. Trifon Micles, protopop, Satu nou, 1 cor.

Ioan Gaspar, învățător, Satu nou, 1 cor. I. Corbu, Bistrița 2 cor. Ilie Dobrota preot, Potana 2 cor. Arseniu Bunea, secretarul comitet. grănițeresc, Sibiu 3 cor. Căpitan D. Florian, Trebinje 5 cor. Ioan A. de Preda, avocat, răscumpărarea felicitărilor de Anul nou, și de ziua onomastică 30 cor. Nicolau Togan, protopop, Sibiu 3 cor. Mih. Iltu, silvicultor, Kaposvár 3 cor. Axente Moșoiu, Bran 4 cor. Pantaleon Lucuta, căpitan i. p. Sibiu 3 cor.

George Wlassa, preot militar, Eger 10 cor. I. cav. de Pușcariu, septemvir i. p., Bran 10 cor. George Borzea, preot, Coveș 3 cor. Basiliu Pop de Harșianu, avocat, Sibiu 5 cor. Liviu Friedman, notar, Sibot

5 cor. Constantin de Colbasi, Spring 4 cor. Zevedeu Murășan, paroh, Sasșeș, 4 cor. Iulian Titu Uveșș, Sasșeș, 2 cor.

Ioan Dregan, Sasșeș 5 cor. Victor Săbăduș, Sasșeș, 2 cor. Dr. I. Elekes, medic, Sasșeș 4 cor. I. Bojiția, avocat, Sasșeș 2 cor. Dr. Moldovan, Sasșeș, 5 cor. — Total Cor. 410.

Sibiu, 10 Ianuarie 1908.

Prezidiul Asociațiunii:
Iosif Sterca Șuluțu.

NOU ABONAMENT

LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“
Cu 1 Ianuarie st. v. 1908

se deschide nou abonament pe cartutul prim al anului, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foșiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Legenda Teatrului Național.

De Ioan C. Bacalbașa.

În 1833, adevărat acum 74 ani, s'a auzit pentru prima dată pe o scenă de teatru, în București, vorbindu-se românește.

Așa spune legenda.

Căci de sigur legendă trebuie să fie, dacă judecăm după cele ce se petrec azi, că încă dela 1833 avem teatru românesc.

Dar legenda îndrăzneată mai pretinde, că înființarea teatrului românesc a fost unul din punctele ce n'au lipsit din nici un program național dinainte de 1848.

Îndrăzneata legendă nu se oprește nici măcar aci. Ea susține cu îndărătnicie că însuși boerul Iancu Câmpineanu, cel care a luat o parte așa de activă la mișcarea națională, împreună cu marele Ion Heliade Rădulescu și cu vestitul dascăl Aristia, au înjghebat primele reprezentații în românește și că nu au fost în acea vreme boeri mai cărturari ori mai cu multă dare de mână, cari să nu fi venit în ajutorul teatrului românesc.

Unii au tradus piese, alții au scris sume însemnate de bani.

Și așa a rămas în clasa boerească obiceiul acesta, că multă vreme toți boerii însemnați se credeau datori să sprijine teatru.

Legenda pretinde, că până și mult laudatul Barbu Catargiu, cel așa de ocupat cu trebile statului, a știut să găsească vreme ca să publice în »Gazeta teatrelor«, ce a apărut la 1833 sub direcția lui Heliade, o critică teatrală.

Dacă o fi fost așa, a fost prea frumos pe acea vreme, dar mie unul mărturisesc că nu-mi vine să cred. Și cum să-mi vie să cred că au fost asemenea vremuri în țara asta acum 74 de ani, când văd eu ce se petrece azi?

Învățătura a sporit de sigur în România de atunci. Cel puțin s'au cheltuit mai multe sute de milioane de atunci, pentru școli. Conștiința națională a trebuit să se desvoalte, căci slavă domnului! poporul acesta a săvârșit acte mari naționale. Din două principate puse sub stăpânirea turcului, am ajuns regat liber și independent și azi țara noastră stă cu mândrie în rândul țării însemnate din Europa.

Independența ne-am căpătat-o pe câmpul de luptă, unde, ca în vremurile cele sfinte ale lui Mihai și Ștefan, filii țării acestele, și-au vărsat vitejește sângele pentru apărarea și înălțarea patriei.

Cine nu are dreptul azi să fie mândru că e român și cum nu s'ar crede, prin urmare, azi mai mult ca ori când că este o datorie să avem o literatură, un teatru, o artă românească?

Dar ia priviți la teatrul nostru național, la teatrul acela ale căruia începuturi le pune legenda, departe, în trecutul neguros și dureros al principatelor dănăre, și căruia îi dă ca ctitori pe cei mai neasemniți patrioți ce a cunoscut pământul acesta. Pai' că am dori cu toții azi, să nu se mai pomenească de teatru românesc. Printre sutele de afișe în toate

limbile pământului lipite pe zidurile Bucureștilui, abia zărești rălețele afișe ale »Societății dramatice«, împestrimate chiar pe zidurile Teatrului Național cu afișele operei italiene.

În București sunt în permanentă câteva trupe străine și nu avem trupă românească decât la Teatrul Național.

(»Reforma«)

ULTIME STIRI.

Sedința clubului naționalist.

(Raport special prin telefon).

Budapesta, 11 Ianuarie n. (29 Dec. v.) Clubul deputaților naționaliști a ținut ieri, Vineri, o ședință la care au luat parte aproape toți membrii clubului.

Membrii clubului au desbătut înainte de toate situația politică în general, apoi s'au ocupat cu mai multe afaceri interne ale partidului.

În fața svonorilor tendențioase despre o pretinsă neînțelegere, ce ar domni între membrii clubului, deputații au constatat, că toate acele știri sunt lipsite de ori ce bază și că acele sunt anume inventate pentru a produce confușiune atât la aderenții partidului cât și la cei ce se interesează de mersul lucrurilor politice din țară.

Toți membrii partidului naționalist, sunt adânc pătrunși de datorințele lor și țin cu neschimbată alipire la programul politic, în a căruia serviciu s'au pus și sunt hotărâți a urma acele datorințe.

E lipsită de orice bază și faima, că partidul naționalist s'ar descompune și că ar domni în sânul lui o nemulțumire față de președintele clubului. Membrii clubului s'au folosit de ocaziunea acestei ședințe pentru a-și exprima deplina încredere față de conducerea clubului.

S'au luat hotărâri pentru intrarea în activitate a organizației de partid și s'a constatat neclintita alipire a fiecărui membru către clubul naționalist, care are marea misiune nu numai de a apăra interesele popoarelor, ci de-a conlucra și la democratizarea instituțiilor politice ale țării.

Clubul a luat cu plăcere la cunoștință faptul, că d-l deputat Suciu a renunțat la intențiunea sa de a-și depune mandatul de deputat.

Clubul va ținea azi o nouă ședință, în care va stabili ținuta politică a partidului în fața planurilor de acțiune ale guvernului.

În comisia pentru bancă partidul a designat, iar în ședința de azi camera a ales pe d-l dep. Dr. A. Vlad.

În ziarul »Magyarország«, apărut ieri seară, se publică un *interview*, ce l-a avut un redactor al numitului ziar cu dl Dr. *Mihali*, președintele clubului naționalist, în chestia pretinsei crize din sânul clubului. În acest *interview* s'au strecurat unele greșeli capitale. În numărul de azi al numitului ziar va apare o rectificare a d-lui Mihali.

În ședința de azi a camerei a luat cuvântul dep. *Suciu*, la chestiunea hotărârei aduse de comisia de petițiuni, privitoare la conflictul iscat între reporterii parlamentului și vice-președintele camerei Rakowski.

Viena, 11 Ianuarie. Banca austro-ungară a redus cu începere de azi, scontul dela 6% la 5%.

Berlin, 11 Ianuarie. Din toate porturile Mării Nordice vin vești îngrijitoare. Furtuna care băntue pe mare, face imposibilă orice comunicație.

București, 11 Ianuarie. Banca Națională a scăzut cu începere de ieri scontul dela 8 jumătate la 7 și jumătate.

București, 11 Ianuarie. Regele a grațiat cu ocazia Crăciunului pe mai mulți militari condamnați. Intre aceia se află și rezerviștii din reg. Tecuci 24, cari au fost condamnați în urma răscoalelor.

Madrid, 11 Ianuarie. În portul Dis Narach s'au ciocnit și s'au scufundat două bărci, în cari se aflau și mulți europeni. Nu nărul celor înecați nu se cunoaște. Se crede că peste patru-zeci de persoane și-au pierdut viața în această nenorocire.

Petesburg, 11 Ianuarie. Cu ocazia anului nou, țarul Nicolae va grația o mulțime de condamnați politici. Intre alții va fi grațiat și amiralul Nebo-gatow.

Constantinopol, 11 Ianuarie. Guvernul a adresat o notă tuturor ambasadorilor, declarând că aprobă să se prelungească mandatul membrilor comisiei pentru reformele în Macedonia.

Berlin, 11 Ianuarie. Camera a respins propunerea social-democraților privitoare la introducerea votului univ ersal și secret.

Londra, 11 Ianuarie. De două zile întreaga Anglia este băntuită de o mare tempestă. În numeroase districte au căzut mari plozi. Se semna lează multe naufragii.

Varșovia, 11 Decembrie. Poliția secretă a descoperit o puternică organizație revoluționară între ofițeri artileriei de cetate. S'au făcut număr roase arestări.

Bibliografie.

Proverbele Românilor din România, Basarabia, Bucovina, Ungaria, Istru și Macedonia, de Iuliu A. Zanne, operi premiată de Academia română, constă din 9 volume mari cam de 950 pagini se poate procura dela tipografia și librăria A. Mureșianu, cu prețul de 40 coroane, broșat, iar legat luxos în piele și aur 76 coroane. Atragem atențiunea amatorilor asupra acestui op prețios și însemnat, care ar putea să servească ca cel mai frumos și prețios dar de Crăciun și anu nou și care ar fi o prețioasă podoabă pentru fiecare bibliotecă mai de samă. Opu se poate procura și plătindu-se în rate, dacă se asigură prețul valorii lui, iar dacă se cumpără în compt fix, cumpărătorul primește 10% rabat.

»O rosă vestejită« cu text nemțesc după Heine și românesc de Matilda Cugler-Poni pentru voce și pian. Prețul 1 corónă, plus 5 bani porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Victor Branisce.

La boale de plămâni

să se folosească *Emulsiunea lui Scott* imediat, care nu numai că vindecă părțile bolnave ale corpului, ci dă organismului întreg sănătate și putere.

Emulsiunea lui Scott

este medicamentul cel mai sigur de a preveni contra boalelor de plămâni. Puterea nutritivă constă în aceia, că la prepararea ei se întrebuintează ingredientele cele mai fine, curate și eficiente care există, și prin preparatiunea specifică și nutritivă a lui Scott e nu numai gustoasă ci și ușor de mistuit. (2)

Veritabilă numai cu marca pescarului ca semn de garanție a procedurii Scott. Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 b. Se găsește în toate farmaciile.

Gramaphane, Mărfuri de galanterie, jucării, rechisite de voiaj,

foarte solid executate și cu prețuri foarte ieftine se pot cumpăra dela

Fr. X. Knaller,
magazin de mărfuri de galanterie,
Brașov, Strada Vămei nr. 2.

(2,8-3.)

La tipografia și librăria A. Mureșianu se află de vânzare următoarele:
Cărți literare apărute din ediția „Minerva, București.

- N. Petra-Petrescu. Ilie Marin, istoriografie pentru tinerime, localizată după nemțește. 193 pag. Prețul cor. 1.50
- Vasilie Pop, „Domnița Viorica” roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani) 20
- M. Salodeanu. „Floarea Oflită”, roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani) 20
- Ștefan Iosif, „Credințe.” Poezii cor. 1.5
- Em. Gârleanu-Emilgar, „Batranii”, schițe din viața boerilor moldoveni 1.50
- Eugeniu Bourceanu. „Povestiri din copilărie”. Prețul 2 cor. 1.50
- M. Eminescu. Poesii postume, ediție nouă, 268 pag. cu note. Prețul c. 1.50
- N. N. Beldiceanu. „Chipuri dela Mahala” Conține 305 pag. Prețul cor., 1.50
- Ion Manolache Holda. Fețe, portrete schițe și nuvele, ediție I. 316 pag. Prețul Lei 1.50
- Il. Chendi. „Fragmente”. Un șir de interesante articole (informațiuni literare), și sunt o continuare a volumelor „Preludii” și „Folietone” scrisse. 246 pag. Prețul . . . Lei 2.50
- Vasilie C. Osvada. „Legea Tovarășilor”. Prețul — 50 cor. (plus porto 5 b.). —55
- Vasilie C. Osvada. „Băncile populare din România” cu un adăuș informativ. Prețul 1 cor. (plus 5 b. porto). 1.05

Contra tusei, răgușelii și catarului, are efect mai bun

Bomboane Pemetale lui RETHY

a se observă, ca la cumpărare să se ceară expres Bomboane Réthy, deoarece sunt multe imitații rele.

1 Carton 60 bani.
Să cumpărăm numai
RÉTHY Pemetale bombone!

liferază cu garanție, asortiment bogat de tot soiul, firmă de mulți ani recunoscută ca prima și foarte solidă:

Prima Pepinerie cu vite nobilitate de pe Târnava.

Proprietar, FR. CASPARI, Mediaș (Ardeal).

Cereți Catalogul prețurilor!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării. Fiecare proprietar de vii se poate convinge, înainte de a comanda, de soliditatea firmei adresându-se verbal sau în scris la vreo persoană cunoscută.

[901 27-47.]

„Călindarul Plugarului”

pe anul 1908

Se poate procura dela

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov,
cu prețul de **40 bani (fileri)**,
(plus porto postal de 5 bani).

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fiecare cutiță este provădată cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai de bicose la stomac și pânțele, în contra căreilor și acrelei la stomac, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, hămorholdelor și a celor mai diferite bôle femeiești a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încoace. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2 — Fabricațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fiecare sticlă este provădată cu marca de scuire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat), alină durerile de gîndină și reumatism și a altor urmări de răceală. — Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. —40 b. Cinci bucăți cor. 1.80

Fiecare bucată de săpun, pentru copii este provădată cu marca de apărare A. Moll. — Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și reg. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provincie se efectuează dînaic prin rambursă postală — La depozite se se ceară anumit preparatele provădate cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL. Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth și en gros la D. Eremias Nepoții.

Rogu-Vă să nu cetiți acest anunț!!!
fără atenție.

FOTOGRAFIE ARTISTICĂ Văduva K. Muschalek Brașov,

27 Strada Porții 27 (lângă Fleischer & Co.)

recomandă fotografiile artistice, ca cadouri potrivite pentru sărbătorile Crăciunului. Deoarece principiul meu este de a lăsa numai cele mai bune lucrări, mă rog să fiu sprijinită cu comanda mai din vreme.

Specialități:

Matphotografii și Tipar-Pygment foarte plăcute, neîntrecute în efectul artistic și durabilitate
Fotografii a le mari, precum și picturi în Pastel, Aquarell și Ulei executate cu îngrjire.

Rog Onor. public a lua în vedere expositura cam (Vitrina) în St. ada Porții Nr. 27.

(9107,18-10

Cu toată stima

Văduva Karl Muschalek,
27, Strada Porții 27, (lângă Fleischer & Co.)

Numai sticle cu numele **SICULA** sunt veritabile

Apa de izvor „SICULA” din Málnás.

Cea mai bună apă vindecătoare și recortitoare.

Dispare imediat a creala.

Neîntrecută pentru escitarea și ușurarea flegmei.

Intrece toate peele minerale în ca-urii de catar al gâtului, a organelor de respirație, plămâni, stomac intestine, rinichi, beșică.

DEPOU principal pentru Ungaria:

KRAZAY KÁLMÁN,
Bpest, József-körút 37.
Telephon Nr. 59-64

Se capătă în toate farmaciile Drogerie și prăvăliile de delicatese.

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrierilor administratiunii. In cazul publicării unui anunț mai mult se odată se face scădământ, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.”

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei” se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

TIPOGRAFIA A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădat cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putea esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

- IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.
- CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
- STATUTE.
- FOI PERIODICE.
- BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.
- PROGRAME ELEGANTE.
- BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.
- ANUNȚURI.
- REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
- BILANȚURI.
- Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
- Coverte, în toată mărimea.
- TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
- PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
- BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.